

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ב

בע"ה

לזכר יואל אפרים בן אברהם עוזיאל זלצמן ז"ל

היחסים שבין אליהו ואלישע

הרב אמנון בזק (amnonbazak@gmail.com)

1.

פרק י"ז	פרק י"ח
(ג) לך מזה ופניית לך קדמה ונסתרת בנחל קרית אשר על פני הירדן: (ד) והיה מהנחל תשטה ואת הערבים צייתי לכלקלך שם: (ה) וילך ויעש כדבר ה' וילך וישב בנחל קרית אשר על פני הירדן: (ו) והערבים מביאים לו לחם ובשר בבקר ולחם ובשר בערב ומן הנחל ישטה:	(ד) והיה בהקרית איזבל את נביאי ה' ויקח עבדיהו מאה נבאים ויחביאם חמשים איש במערה וכלקלם לחם ומים:

2. פירוש מלבי"ם מלכים א פרק יט:

מה לך פה אליהו - הלוא הנביא צריך שיימצא בין העם להוכיח ולנבאות, לא שיתבודד במדבר ובהרים.

3. סדר אליהו זוטא (איש שלום) פרשה ח:

אמר לו הקב"ה לאליהו, מה לך פה אליהו, היה לו שיאמר לפניו, רבוננו של עולם, בניך הם, בני בחוניך הם, בני אברהם יצחק ויעקב שעשו לך רצונך בעולם, ולא עשה כן, אלא אמר לפניו, קנוא קנאתי לה' אלהי צבאות וגו'...

4. שיר השירים רבה (וילנא) פרשה א:

ויאמר קנא קנאתי לה' אלהי ישראל כי עזבו ברייתך בני ישראל, אמר לו הקב"ה בריית שמא ברייתך, ואת מזבחתיך הרסו, אמר לו מזבחתי שמא מזבחתיך, ואת נביאיך הרגו בחרב, אמר לו נביאי ואת מה איכפת לך, אמר לו ואותר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה, תא חמי מה כתיב תמן ויבט והנה מראשותיו עוגות רצפים מה הוא רצפים, אמר רבי שמואל בר נחמן רויץ פה רצוץ פיות בכל מי שאמר דילטוריא על בני.

5. פירוש מלבי"ם מלכים א פרק יט:

הראה לו כי במחנה רוח ורעש ואש אין ה' בם, רק בקול דממה, וממנו ילמדו שלוחיו ונביאיו בל יסערו סער בל ירעשו רעש ובל יבעירו אש, כמו שעשה אליהו בקנאתו לה' צבאות שעצר את השמים ושחט את נביאי הבעל, כי ה' ישלח את נביאיו שיבואו אליהם בקול דממה, וימשכו את העם בעבותות אהבה ובדברים רכים.

6. סדר אליהו זוטא (איש שלום) פרשה ח:

ואחר האש קול דממה דקה, המתין לו שלש שעות, ועדיין בדבריו הראשונים הוא עומד, קנוא קנאתי לה' אלהי צבאות, באותה שעה אמרה לו רוח הקודש לאליהו, לך שוב לדרכך מדברה דמשק וגו' ואת יהוא בן נמשי תמשח למלך על ישראל ואת אלישע בן שפט וגו'.

7. מכילתא דרבי ישמעאל בא - מס' דפסחא בא פרשה א:

אליהו תבע כבוד האב ולא כבוד הבן שנאמר קנא קנאתי ליי' אלהי צבאות וגו' ומה נאמר שם ויאמר ה' אליו לך שוב לדרכך מדברה דמשק וגומר ואת יהוא בן נמשי תמשח למלך על ישראל ואת אלישע בן שפט תמשח לנביא תחתך שאין תלמוד לומר לנביא תחתך אלא שאי איפשי בנבואתך.